

AKTUELNO: Svetski dan kontracepcije 26.septembar 2024.god.

26.09.2024

Svetski

dan kontracepcije se obeležava svake godine 26. septembra. Kampanja je pokrenuta 2007. godine na globalnom nivou, sa ciljem da se istakne važnost upotrebe različitih metoda kontracepcije i odgovornog seksualnog ponašanja tako da se mogući svim seksualno aktivnim osobama, posebno mladima, informisani izbor o njihovom seksualnom i reproduktivnom zdravlju. Ovu kampanju podržava koalicija međunarodnih nevladinih organizacija, vladinih organizacija i stručnih udruženja koja se bave seksualnim i reproduktivnim zdravljem. Univerzalni pristup uslugama koje se odnose na seksualnu i reproduktivnu zdravstvenu zaštitu uključuju planiranje porodice, informisanje i obrazovanje, kao i integraciju reproduktivnog zdravlja u nacionalne strategije i programe, prepoznati su u Agendi održivog razvoja kroz ciljeve vezane za zdravlje (cilj 3) i ciljeve vezane za rodnu ravnopravnost (cilj 5).

Â

Planiranje

porodice omogućava pojedincima i parovima da planiraju i ostvare željeni broj dece, da planiraju vreme njihovog rađanja i razmak između porođaja. Planiranje porodice je, takođe, pitanje seksualnih i reproduktivnih prava.

Svetska

zdravstvena organizacija se zalaže za promociju planiranja porodice i kontracepcije kreiranjem smernica zasnovanih na dokazima o bezbednosti i pružanju usluga kontracepcije i obezbeđivanju ljudskih prava u programima kontracepcije.

Savremene

metode kontracepcije obuhvataju: kombinovanu hormonsku kontracepciju (u vidu tableta, flastera, vaginalnog prstena i depo injekcija), progestagensku hormonsku kontracepciju (u vidu tableta, vaginalnog prstena, depo injekcija i implanata), intrauterinu kontracepciju (u vidu intrauterinih uložaka sa bakrom i intrauterinih sistema sa levonorgestrelom), barijernu kontracepciju (u vidu muških i ženskih kondoma, dijafragmi i cervikalnih kapa), spermicide, voljnu sterilizaciju žene i muškarka i hitnu kontracepciju.

Tradicionalni

metodi kontracepcije jesu: apstinencija, metodi zasnovani na određivanju perioda tzv. plodnih dana (na osnovu merenja bazalne temperature, kalendara menstruacije ili karakteristika cervikalne sluzi), metod prekinutog snošaja (coitus interruptus) i metod laktacione amenoreje.

U

Republici Srbiji pretežno se primenjuju tradicionalne metode kontracepcije, a zbog njihove nedovoljne efikasnosti česta su suočavanja sa neželjenom trudnoćom i pribegavanje indukovanom abortusu.

U

literaturi se kao najčešći razlozi za nekorišćenje savremenih metoda kontracepcije navode zabrinutost zbog neželjenih efekata i zabluda o dugoročnim

efektima naplodnost. Nekim ženama može biti zabranjeno da koriste kontracepciju od strane muža, partnera ili rodbine, neke mogu da se osećaju stigmatizovano zbog toga što žele da koriste kontracepciju, a neke ne znaju za kontracepciju, ne mogu da joj pristupe ili ne mogu da je priušte.

U Republici Srbiji, 26. septembar će Svetski dan kontracepcije obeležiti se organizovanjem različitih edukativno-promotivnih aktivnosti sa ciljem promocije značaja očuvanja seksualnog i reproduktivnog zdravlja i mogućnosti korišćenja dostupnih savremenih metoda kontracepcije.

Â

Više informacija na: <https://www.who.int/reproductivehealth/en/>

Â

Â